

De Leerplicht

GEMEENTE **Gi(ze en Rijen**

De Leerplicht

Geachte ouder,

Een van de vele gemeentelijke taken is het handhaven van de leerplichtwet 1969. Maar natuurlijk is de leerplichtwet 1969 niet alleen een zaak van de gemeente. Als ouder van een leerplichtig kind bent u medeverantwoordelijk voor een goede uitvoering van de leerplichtwet 1969. Dat begint natuurlijk met het kennen van de regels. Deze folder informeert over die wettelijke regels.

In het eerste deel vindt u informatie over het doel en de inhoud van de leerplichtwet 1969, de leerplichtige leeftijd en vrijstellingen van schoolbezoek. Ook de verplichtingen van de schooldirectie, de ouders, de leerlingen, maar ook de leerplichtambtenaar zijn toegelicht. Het tweede deel gaat specifiek in op de regels die gelden bij vrijstelling van schoolbezoek. Bij gebeurtenissen zoals vakanties, huwelijken, jubilea, ziekte of overlijden.

Heeft u na het lezen van deze folder nog vragen over de leerplicht en de verschillende regels, dan kunt u bellen met Leerplicht Team Tilburg, 013-5429576

Deel 1

DE LEERPLICHT

Inhoudsopgave

1. Doel en inhoud van de leerplichtwet 1969
2. Vanaf welke leeftijd is een kind leerplichtig?
3. Op welke leeftijd houdt de leerplicht op?
4. Wat is kwalificatieplicht?
5. Wat is vervangende leerplicht?
6. Vrijstelling van geregeld schoolbezoek
7. De taak van een leerplichtambtenaar
8. Verplichtingen van schooldirecteuren, ouders en leerlingen

1. Doel en inhoud van de leerplichtwet 1969

Leerplicht hangt heel nauw samen met leerrecht, ofwel het recht op onderwijs. Overal ter wereld wordt dit recht als een groot goed beschouwd. Veel landen hechten er zelfs zoveel waarde aan, dat ze de jeugd via een wet verplichten om naar school te gaan. Nederland is één van die landen.

In ons land staan de rechten en plichten van ouders*, leerlingen en schooldirecteuren precies aangegeven in de leerplichtwet 1969. Deze wet is, kortweg gezegd, een rechtsmiddel waarmee gewaarborgd wordt dat alle jongeren in Nederland aan het onderwijs kunnen en zullen deelnemen. Het doel van de leerplichtwet 1969 is dat jongeren zo goed mogelijk worden toegerust met kennis en vaardigheden, die zij nodig hebben om een zelfstandige plek in de samenleving te verwerven. Een afgeronde schoolopleiding is daarvoor een eerste vereiste.

De volgende zaken staan in de leerplichtwet 1969 omschreven:

- Begin van de leerplichtige leeftijd
- Op welke basis, al dan niet tijdelijk, vrijstelling verleend kan worden
- Taken van leerplichtambtenaren
- Verplichtingen van schooldirecteuren
- Verplichtingen van ouders en/of leerlingen

In deze folder wordt met 'ouders' ook bedoeld op 'voogden' en/of 'feitelijke verzorgers'.

2. Vanaf welke leeftijd is een kind leerplichtig?

Bijna alle kinderen beleven hun eerste schooldag op vierjarige leeftijd. Hun moeder of vader laat ze bij de juf van groep één achter. Dit is een spannende en belangrijke dag voor de ouders en het kind. De kleuter is op die leeftijd nog niet leerplichtig, maar het is goed voor zijn ontwikkeling om samen met leeftijdgenootjes al naar school te gaan.

De echte leerplicht begint op de eerste dag van de maand, die volgt op de maand dat een kind vijf jaar is geworden. Een kind dat bijvoorbeeld op 10 oktober zijn vijfde verjaardag heeft gevierd, wordt op de eerste schooldag van de maand november leerplichtig. Soms is een volledige schoolweek te lang voor jonge leerlingen. Daarom biedt de leerplichtwet 1969 een mogelijkheid tot vrijstelling. Ouders van een vijfjarige leerling mogen, in goed overleg met de schooldirecteur, hun kind maximaal vijf uur per week thuishouden. Mocht dit niet genoeg blijken te zijn, dan mag een directeur daar nog vijf extra uren vrijstelling per week bovenop doen. De mogelijkheid voor vrijstelling is uitsluitend bedoeld om overbelasting van de leerling te voorkomen. Zodra een kind zes jaar is, geldt de overgangsmogelijkheid niet meer. Zesjarige leerlingen moeten allemaal het volledige onderwijsprogramma volgen.

3. Op welke leeftijd houdt de leerplicht op?

Niet alleen de aanvang van de leerplichtige leeftijd is duidelijk omschreven in de leerplichtwet 1969. Deze wet beschrijft ook het einde van de leerplicht.

Volledige leerplicht is de plicht om op een erkende school ingeschreven te staan en deze school elke schooldag te bezoeken. De volledige leerplicht eindigt op één van de volgende twee momenten:

aan het eind van het schooljaar, waarin een leerling 16 jaar is geworden en de leerling een startkwalificatie heeft behaald;

aan het einde van het 12e schooljaar en de leerling een startkwalificatie heeft behaald. Een leerling die op de basisschool een groep overslaat, doorloopt deze school in minder dan acht jaar. Toch telt zijn basisschooltijd voor de berekening van de leerplichtperiode als acht jaar.

Heeft de leerling na de volledige leerplicht geen startkwalificatie behaald, dan treedt de kwalificatieplicht in werking. Deze kwalificatieplicht is op 1 augustus 2007 in werking getreden en vervangt de partiële leerplicht.

4. Wat is kwalificatieplicht?

Leerlingen blijven volledig leerplichtig tot het einde van het schooljaar waarin ze zestien worden. Alle jongeren die dan nog geen startkwalificatie hebben zijn daarna tot hun achttiende - of tot het moment waarop zij een startkwalificatie hebben behaald - kwalificatieplichtig. Een startkwalificatie is een havo-, vwo- of mbo2-diploma. Ze moeten een volledig onderwijsprogramma volgen dat is gericht op het behalen van een startkwalificatie. Dit kan volledig dagonderwijs zijn, maar ook een combinatie van leren en werken via de beroepsbegeleidende leerweg in het mbo.

Hierop is echter een uitzondering.

Sommige jongeren missen het verstandelijke vermogen om een startkwalificatie te halen. Jongeren in het praktijkonderwijs, zeer moeilijk lerende kinderen en meervoudig gehandicapten kinderen zijn daarom vrijgesteld van de kwalificatieplicht. Verder kent de leerplichtwet in artikel 5 een vrijstellingsregeling voor individuele gevallen waarin sprake is van lichamelijk of psychische gronden die een jongere ongeschikt maken om tot een school of instelling te worden toegelaten. Deze bepaling is ook van toepassing op de kwalificatieplicht.

5. Wat is vervangende leerplicht?

In sommige gevallen is er voor jongeren vanaf 14 jaar een alternatief leertraject mogelijk. Burgemeester en wethouders van de gemeente waar een leerling woont, moeten dan eerst in samenspraak met het bevoegd gezag van de school tot de conclusie zijn gekomen dat de leerling daadwerkelijk niet in staat is om volledig dagonderwijs te volgen. Nadat deze conclusie is getrokken, kan een leerling onder de vervangende leerplicht vallen.

6. Vrijstelling van geregeld schoolbezoek

In de leerplichtwet 1969 staat omschreven, wanneer een jongere de school niet kan/ hoeft te bezoeken. Dit is het geval bij ziekte, schoolsluiting en de vervulling van plichten die voortvloeien uit godsdienst of levensovertuiging. Verder kent de leerplichtwet 1969 vrijstelling wegens andere gewichtige omstandigheden en zijn de regels voor extra vakantieverlof duidelijk geregeld. Voor een uitgebreide uitleg zie verder in deze folder.

7. De taak van een leerplichtambtenaar

Het toezicht op de naleving van de leerplichtwet 1969 is opgedragen aan Burgemeester en Wethouders. Zij wijzen voor de uitvoering van dit toezicht een of meerdere leerplichtambtenaren aan. Dit klinkt strenger dan het is. Leerplichtambtenaren zijn er niet alleen om overtreders van de leerplichtwet 1969 vermanend op de vingers te tikken, maar ze vervullen ook een maatschappelijke zorgtaak. Zij hebben daarvoor een goed inlevingsvermogen, waarmee ze zich verplaatsen in de problemen van de schoolgaande jeugd. Heel soms zijn leerplichtambtenaren genoodzaakt de officier van justitie in te schakelen. Maar zij doen dit alleen als uiterst redmiddel. Het grootste gedeelte van de tijd zijn leerplichtambtenaren actief bezig een oplossing te vinden voor problemen die de schoolloopbaan van een leerling in gevaar kunnen brengen. Hoe weet een leerplichtambtenaar dat een leerling met een probleem zit? Spijbelgedrag is vaak een duidelijk signaal dat er iets aan de hand is met een jongere. De school meldt dit soort ongeoorloofd schoolverzuim gewoonlijk aan de leerplichtambtenaar, waarna hij gaat uitzoeken of er een ernstige reden achter het verzuim schuilt. Het komt ook vaak voor dat ouders of leerlingen zelf een afspraak met de leerplichtambtenaar maken om een oplossing voor een bepaald probleem te zoeken. De leerplichtambtenaar werkt nauw samen met allerlei organisaties en instanties die zich bekommeren over het welzijn van de jeugd, zodat hij goed weet wat voor soort oplossingen er zijn.

8. Verplichtingen van schooldirecteuren, ouders en leerlingen

Schooldirecteuren hebben de volgende verplichtingen:

- Binnen zeven dagen moeten ze de leerplichtambtenaar van de woongemeente van een leerling in kennis stellen van een in- of afschrijving.
- Wanneer een leerling van school wordt verwijderd, moet de schooldirecteur dit terstond melden aan de leerplichtambtenaar.
- Voordat een leerling wordt uitgeschreven, moet de school nagaan of de leerling elders wordt ingeschreven.
- Schooldirecteuren dragen de verantwoording voor het feit dat ongeoorloofd schoolverzuim wordt gemeld aan de leerplicht-ambtenaar van de gemeente waar de betreffende leerling staat ingeschreven.
- Zij moeten de leerplichtambtenaar alle inlichtingen geven die nodig zijn bij de uitvoering van de leerplichttaak.
- Schooldirecteuren moeten de leerplichtambtenaar in kennis stellen van een leerling die de school voortijdig verlaat.

Verplichtingen van ouders:

- Ouders moeten ervoor zorgen dat hun zoon of dochter op een school of onderwijsinstelling staat ingeschreven.
- Zij zien erop toe dat hun kind de school geregeld bezoekt, dat wil zeggen dat er geen les of praktijktijd wordt verzuimd. Vanaf twaalf jaar is de jongere hier zelf medeverantwoordelijk voor.
- Ouders dienen de school in kennis te stellen van ziekte van hun kind.
- Ouders dienen bij andere redenen van afwezigheid van hun kind toestemming van de schooldirecteur te hebben.

Verplichtingen van leerlingen, die twaalf jaar of ouder zijn:

- Zij moeten de school geregeld bezoeken en kunnen persoonlijk aangesproken worden op ongeoorloofd schoolverzuim.
- Jongeren die zelfstandig wonen, moeten zelf de school op de hoogte brengen van ziekte of andere gewichtige omstandigheden die hen verhinderen de school te bezoeken.

Wanneer niet aan de bovenstaande verplichtingen is voldaan, dan is er sprake van vermoedelijk ongeoorloofd schoolverzuim. Dit kan een proces-verbaal tot gevolg hebben.

Deel 2

VERLOF

(vrijstelling van schoolbezoek)

Inhoud

1. Leerplicht en verlof
2. Extra verlof in verband met religieuze verplichtingen
3. Op vakantie onder schooltijd
4. Verlof in geval van 'Andere gewichtige omstandigheden'
5. Verlofaanvragen getalenteerde leerlingen
6. Hoe dient u een aanvraag in?
7. Niet eens met het besluit?
8. Ongeoorloofd verzuim
9. Vakantieroosters

1. Leerplicht en verlof

In de Leerplichtwet staat dat uw kind de school moet bezoeken als er onderwijs wordt gegeven. Leerlingen mogen dus nooit zomaar van school wegblijven. In een aantal gevallen is echter een uitzondering op deze regel mogelijk. Als er een bijzondere reden is waarom u vindt dat uw kind niet naar school kan, moet u zich aan de regels voor zo 'n uitzondering houden. De uitzonderingen en de daarbij behorende regels staan in deze folder beschreven.

2. Extra verlof in verband met religieuze verplichtingen

Wanneer uw kind plichten moet vervullen die voortvloeien uit godsdienst of levensovertuiging, bestaat er recht op verlof. Als richtlijn geldt dat hiervoor één dag per verplichting vrij wordt gegeven. Indien uw kind gebruik maakt van deze vorm van extra verlof, dient u dit minimaal twee dagen van te voren bij de directeur van de school te melden.

3. Op vakantie onder schooltijd

Voor vakantie onder schooltijd kan alleen een uitzondering op de hoofdregel gemaakt worden als uw kind tijdens de schoolvakanties niet op vakantie kan gaan door de specifieke aard van het beroep van (één van) de ouders. In dat geval mag de directeur eenmaal per schooljaar uw kind vrij geven, zodat er toch een gezinsvakantie kan plaatshebben. Het betreft de enige gezinsvakantie in dat schooljaar. Bij uw aanvraag moet een werkgeversverklaring worden gevoegd waaruit de specifieke aard van het beroep én de verlofperiode van de betrokken ouder blijken. Verder dient u met de volgende voorwaarden rekening te houden:

- in verband met een eventuele bezwaarprocedure (zie punt 6) moet de aanvraag ten minste acht weken van tevoren bij de directeur worden ingediend, tenzij u kunt aangeven waarom dat niet mogelijk was;

- de verlofperiode mag maximaal 10 schooldagen beslaan;
- de verlofperiode mag niet in de eerste twee weken van het schooljaar vallen.
- Helaas komt het wel eens voor dat een leerling of een gezinslid tijdens de vakantie ziek wordt, waardoor de leerling pas later op school kan terugkomen. Het is van groot belang om dan een doktersverklaring uit het vakantieland mee te nemen, waaruit de duur, de aard en de ernst van de ziekte blijken. Op die manier voorkomt u mogelijke misverstanden.

4. Verlof in geval van ‘Andere gewichtige omstandigheden’

Onder ‘andere gewichtige omstandigheden’ vallen situaties die buiten de wil van de ouders en/ of de leerling liggen. Voor bepaalde omstandigheden kan vrij worden gevraagd. Hierbij moet gedacht worden aan:

- een verhuizing van het gezin: maximaal 1 schooldag
- voor het voldoen aan wettelijke verplichtingen, voor zover dit niet buiten de uren van de school geschiedt: geen maximale termijn
- voor het bijwonen van een huwelijk van bloed- of aanverwanten tot en met de 3de graad; in Nederland maximaal 1-2 schooldagen in het buitenland maximaal 5 schooldagen (soort bewijs: trouwkaart, *(indien twijfelachtig kopie trouwakte)*)
- bij ernstige levensbedreigende ziekte zonder uitzicht op herstel van bloed- of aanverwant tot en met de 3e graad: geen maximale termijn (*soort bewijs: doktersverklaring waar een ernstige ziekte uit blijkt*)
- bij overlijden van bloed- of aanverwant; in de 1e graad maximaal 5 schooldagen, in de 2e graad maximaal 2 schooldagen, in de 3e en 4e graad maximaal 1 schooldag. In het buitenland 1e t/m 4e graad maximaal 5 schooldagen (*soort bewijs: rouwkaart, indien twijfelachtig akte van overlijden*)
- bij 25-, 40- of 50-jarig ambtsjubileum en het 12½-, 25-, 40-, 50- of 60-jarig (huwelijks)jubileum van ouder(s)/verzorger(s) of grootouders: maximaal 1 schooldag
- voor andere naar het oordeel van de directeuren/leerplichtambtenaren gewichtige omstandigheden: geen maximale termijn vastgesteld

De volgende situaties zijn GEEN ‘andere gewichtige omstandigheden’:

- familiebezoek in het buitenland
- goedkope tickets in het laagseizoen
- omdat de tickets al gekocht zijn of omdat er geen tickets meer zijn in de vakantieperiode
- vakantiespreiding in het land
- verlof voor een kind, omdat andere kinderen uit het gezin al of nog vrij zijn
- eerder vertrek of latere terugkomst in verband met verkeersdrukte
- samen reizen/in konvooi rijden door bijvoorbeeld De Balkan
- kroonjaren
- deelname aan sportieve of culturele evenementen buiten schoolverband
- sabbaticalverlof
- vakantie in verband met een gewonnen prijs
- wereldreizen.

Verlofaanvragen worden altijd individueel beoordeeld. Een aanvraag voor verlof wegens 'andere gewichtige omstandigheden' dient zo spoedig mogelijk bij de directeur te worden ingediend (bij voorkeur minimaal acht weken van tevoren).

5. Verlofaanvragen getalenteerde leerlingen

Ieder kind beschikt over vele talenten. Sommige kinderen beschikken over talenten die men graag wil tonen aan een groter publiek. Zo worden sommige kinderen uitgenodigd voor (landelijke) uitvoeringen of sportfestijnen om daar hun talenten te tonen. Deze festijnen vallen vaak samen met reguliere lestijden van de scholen. Natuurlijk leren kinderen van deze activiteiten, want leren doe je niet alleen op school. De Nederlandse wet kent echter geen specifieke regelingen voor dit soort activiteiten en dus ook geen speciale verlofvormen. De gezamenlijke schoolbesturen en de gemeente spraken met elkaar af dat niet zal worden ingegaan op verzoekaanvragen ten behoeve van het bijdragen aan uitvoeringen of sportactiviteiten. Door deze afspraak wordt conform de Nederlandse leerplichtwet gehandeld. Eventueel wordt, net zoals bij ander verzuim, dan gemeld bij de leerplichtconsulent.

6. Hoe dient u een aanvraag in?

Aanvraagformulieren voor verlof buiten de schoolvakanties zijn verkrijgbaar bij de directeur van de school. U levert de volledig ingevulde aanvraag, inclusief relevante verklaringen, in bij de directeur van de school. De directeur neemt zelf een besluit over een verlofaanvraag voor een periode van maximaal 10 schooldagen. Als een aanvraag voor verlof vanwege 'andere gewichtige omstandigheden' meer dan 10 schooldagen beslaat, wordt de aanvraag doorgestuurd naar de leerplichtambtenaar van de woongemeente. De leerplichtambtenaar neemt vervolgens een besluit, na de mening van de directeur te hebben gehoord.

7. Niet eens met het besluit

Wanneer uw verzoek om extra verlof wordt afgewezen en u bent het niet eens met dat besluit, kunt u schriftelijk bezwaar maken. U dient een bezwaarschrift in bij de persoon die het besluit heeft genomen.

Het bezwaarschrift moet ondertekend zijn en tenminste de volgende gegevens bevatten:

- naam en adres van belanghebbende
- de dagtekening (datum)
- een omschrijving van het besluit dat is genomen
- argumenten die duidelijk maken waarom u niet akkoord gaat met het besluit
- wanneer het bezwaar niet door u maar namens u wordt ingediend, moet u een volmacht ondertekenen en bij het bezwaarschrift voegen.

U krijgt de gelegenheid om uw bezwaar mondeling toe te lichten. Daarna krijgt u schriftelijk bericht van het besluit dat over uw bezwaarschrift is genomen. Bent u het dan nog niet eens met het besluit dan kunt u op grond van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) binnen zes weken schriftelijk beroep aantekenen bij de Arrondissementsrechtbank, sector Bestuursrecht. Het indienen van een beroepschrift heeft geen schorsende werking. Wel kan de indiener van

een beroepschrift zich wenden tot de President van de bevoegde rechtbank met het verzoek een voorlopige voorziening te treffen. Aan zo'n juridische procedure zijn kosten verbonden: voordat u een beroepschrift indient is het raadzaam juridisch advies in te winnen, bij voorbeeld bij een bureau voor Rechtshulp.

8. Ongeoorloofd verzuim

Verlof dat wordt opgenomen zonder toestemming van de directeur of de leerplichtambtenaar wordt gezien als ongeoorloofd schoolverzuim. De directeur is verplicht dit aan de leerplichtambtenaar te melden. De leerplichtambtenaar beslist of er proces-verbaal wordt opgemaakt.

9. Vakantieroosters

Deze zijn op te vragen bij de school van uw kind.

Vragen?

Heeft u na het lezen van deze folder nog vragen? Wendt u zich dan tot de directeur van de school of tot de leerplichtambtenaar van uw woongemeente.

De leerplichtambtenaren zijn:

basisonderwijs:

Mariël van den Boer

iedere voormiddag bereikbaar van
9.00 - 12.00 uur, tel. 290241

voortgezet onderwijs:

leerplichtteam Tilburg
tel. 013-5429576

Bezoekadres:
Spoorlaan 448
5038 CH Tilburg

***Deze folder is een uitgave van de gemeente
Gilze en Rijen. Aan de inhoud kunnen geen
rechten worden ontleend.***

Uitgave: augustus 2014